

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZRAKA NA PODRUČJU OPĆINE TUZLA SA MJERNIH STANICA SISTEMA ZA PRAĆENJE KVALITETA ZRAKA ZA MJESEC JANUAR/SIJEČANJ 2008.GODINE

Na osnovu člana 9. Pravilnika o monitoringu kvaliteta zraka (Sl.novine FBiH, broj:12/05) nadležno Ministarstvo za poslove zaštite okolice informira javnost o kvalitetu zraka na osnovu podataka dobivenih iz instaliranog Sistema za praćenje kvaliteta zraka na području Tuzlanskog kantona.

Članom 2. Zakona o zaštiti zraka (Sl.novine FBiH, broj: 33/03) definisane su granične vrijednosti kvaliteta zraka, ciljane vrijednosti kvaliteta zraka, pragovi upozorenja i pragovi uzbune.

Granična vrijednost kvaliteta zraka – znači nivo određen na osnovu naučnog znanja ciljem izbjegavanja, sprečavanja ili smanjivanja štetnih uticaja na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini; ovaj nivo se mora dostići u određenom periodu i kasnije ne smije biti prekoračen;

Ciljana vrijednost – znači nivo određen sa ciljem izbjegavanja više dugotrajnih štetnih uticaja na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini; ovaj nivo se mora dostići u određenom periodu gdje je to moguće;

Prag upozorenja – znači nivo iznad kojeg postoji rizik po ljudsko zdravlje usljed kratkog izlaganja za izuzetno osjetljive dijelove stanovništva i o kome je potrebno dati najnovije informacije;

Prag uzbune - znači nivo iznad kojeg postoji rizik po ljudsko zdravlje prilikom kratkog izlaganja i na kojem će biti preduzeti direktni koraci;

Mjesečne vrijednosti za januar/siječanj 2008. godine

Polutant	Mjerna jedinica	MS1-SKVER			MS2-BKC			MS3-BUKINJE			MS4-BEKTIĆI			MS5-CERIK		
		TUZLA			TUZLA			TUZLA			TUZLA			TUZLA		
		prosjeak	maximum	minimum	prosjeak	maximum	minimum	prosjeak	maximum	minimum	prosjeak	maximum	minimum	prosjeak	maximum	minimum
PM _{2,5}	µg/Nm ³	193,3	567,0	51,9	223,0	550,9	58,6	208,4	454,7	43,6	-	-	-	120,9	321,1	37,7
SO ₂	µg/Nm ³	285,8	692,4	105,0	184,5	350,6	48,3	115,9	257,9	31,5	45,5	99,7	9,4	-	-	-
NO ₂	µg/Nm ³	8,1	23,6	1,4	-	-	-	4,0	13,7	1,1	-	-	-	-	-	-
CO	mg/Nm ³	3,1	6,3	0,9	-	-	-	-	-	-	2,1	4,0	0,5	-	-	-
O ₃	µg/Nm ³	26,7	60,8	11,2	53,7	111,7	21,5	24,7	41,1	8,4	33,9	85,4	15,0	50,5	89,7	23,0

Tablica vrijednosti za pojedine pokazatelje kvalitete zraka utvrđene Pravilnikom o graničnim vrijednostima kvaliteta zraka („Sl. Novine Federacije“, broj: 12/05)

Zagađujuća materija/Vrijednosti propisane Pravilnikom	Prosječna godišnja ciljana vrijednost (µg/m ³)	Prosječna godišnja granična vrijednost (µg/m ³)	Prag upozorenja (satni period uzorkovanja)	Prag uzbune (satni period uzorkovanja)
Sumpordioksid (SO ₂)	60	90	400	500
Azotdioksid (NO ₂)	40	60	320	400
Ugljenmonoksid (CO)	-	-	-	-
Ozon (O ₃)	-	-	192	240
Ukupno lebdeće čestice (ULČ – PM _{2,5})	75	150	-	-

U Poglavlju V. Plana interventnih mjera (Službene novine Tuzlanskog kantona, broj: 9/05) u slučajevima prekomjernog zagađivanja zraka definisane su EPIZODE povećanih koncentracija pokazatelja kvaliteta zraka

Epizode povećanih koncentracija pokazatelja kvaliteta zraka na području Tuzlanskog kantona su:

- A. PRIPRAVNOST
- B. UPOZORENJE
- C. VANREDNO STANJE

Epizode se proglašavaju ukoliko koncentracije jednog ili više pokazatelja kvaliteta zraka prelaze vrijednosti za pojedine epizode navedene u *Tablici* na najmanje tri imisione stanice, u vremenu prethodna tri dana sa najmanje 6 izmjerenih satnih vrijednosti u toku jednog dana i da navedena vremenska situacija može da uzrokuje povećan nivo vrijednosti u toku jednog dana.

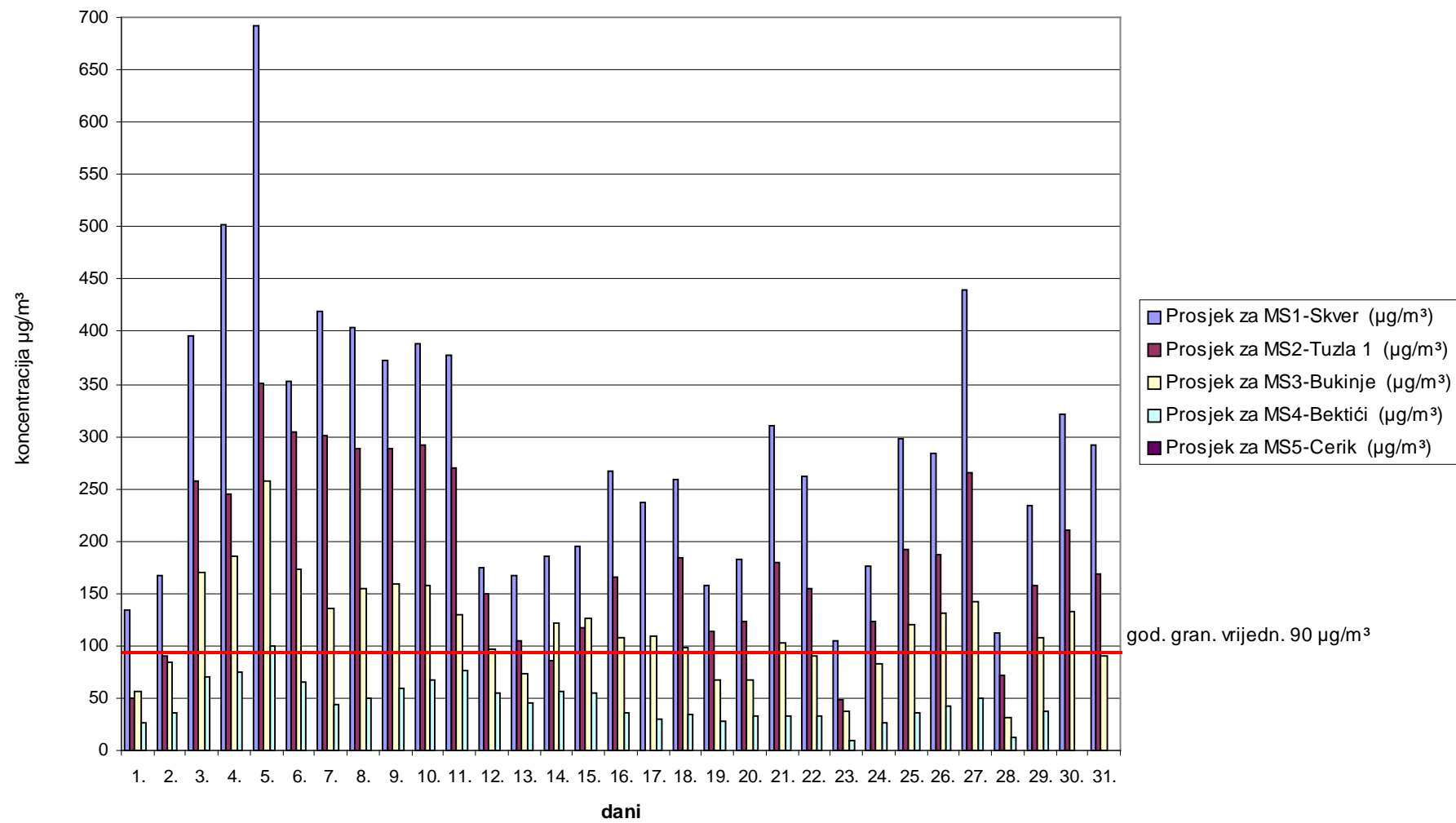
Tablica: Utvrđene vrijednosti kvaliteta zraka za epizodne situacije

Pokazatelji kvaliteta zraka	Utvrđene satne vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)		
	Za epizodu pripravnosti	Za epizodu upozorenja	Za epizodu uzbune
Sumpordioksid (SO_2)	200	400	500
Azotdioksid (NO_2)	160	320	400
Ugljenmonoksid (CO)	10.000	20.000	25.000
Ozon (O_3)	100	192	240
Ukupno lebdeće čestice (ULČ)	250	500	625

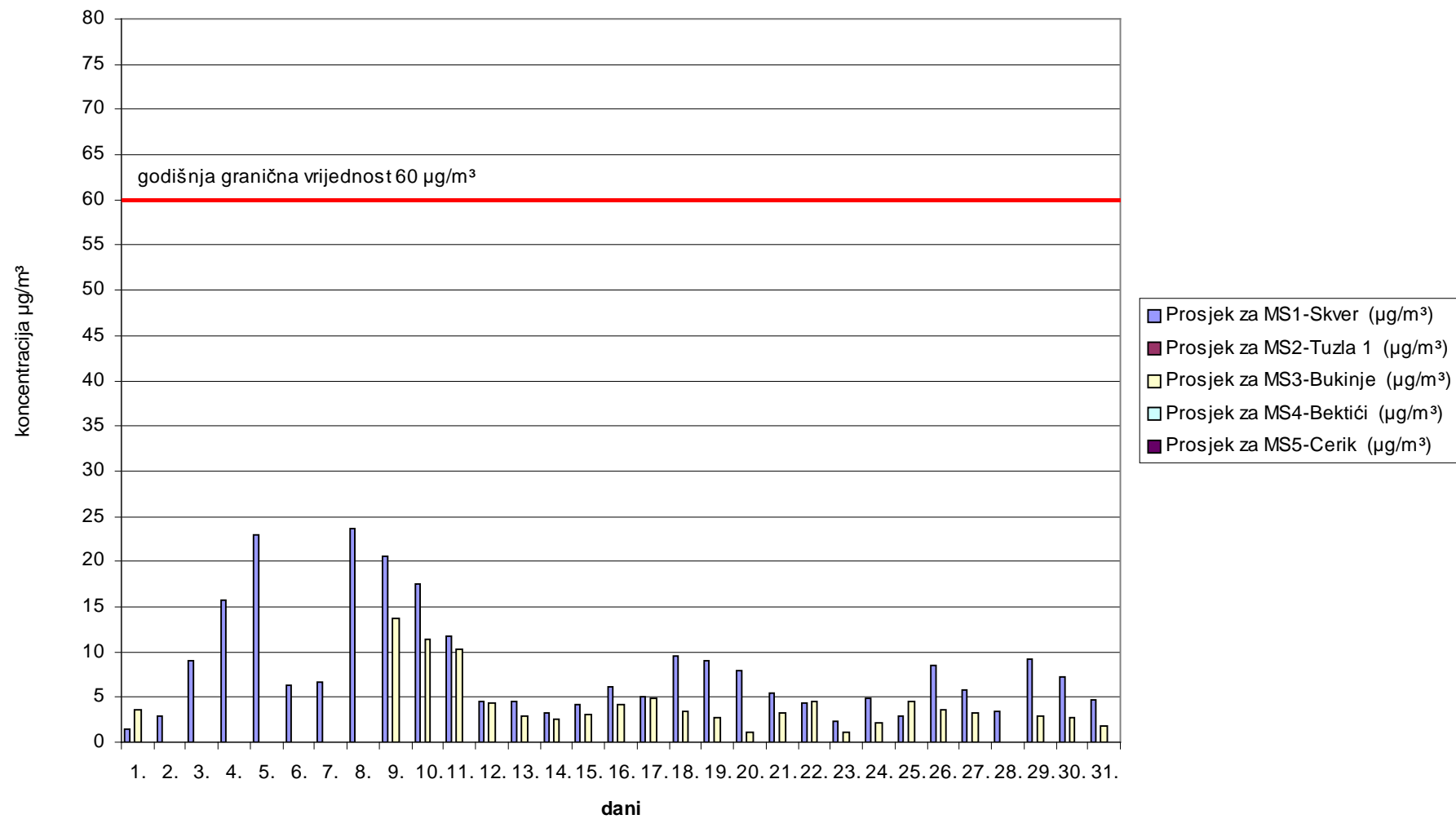
Tablica: Utvrđene vrijednosti broja satnih intervala kada su koncentracije polutanata prelazile vrijednosti za epizode:

BROJ SATNIH INTERVALA U MJESECU KADA SU KONCENTRACIJE POLUTANATA PRELAZILE VRIJEDNOSTI ZA EPIZODE:															
GODINA 2008	MS1 SKVER			MS2 BKC			MS3 BUKINJE			MS4 BEKTIĆI			MS5 CERIK		
	TUZLA			TUZLA			TUZLA			TUZLA			TUZLA		
EPIZODE	PRIPRAV NOSTI	UPOZORE NJA	UZBUNE	PRIPRAV NOSTI	UPOZORE NJA	UZBUNE	PRIPRAV NOSTI	UPOZORE NJA	UZBUNE	PRIPRAV NOSTI	UPOZORE NJA	UZBUNE	PRIPRAV NOSTI	UPOZORE NJA	UZBUNE
PM _{2,5}	154	15	20	184	37	30	194	13	12	-	-	-	41	2	1
SO ₂	303	74	80	239	26	5	85	-	-	-	-	-	-	-	-
NO ₂	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
CO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
O ₃	-	-	-	73	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-

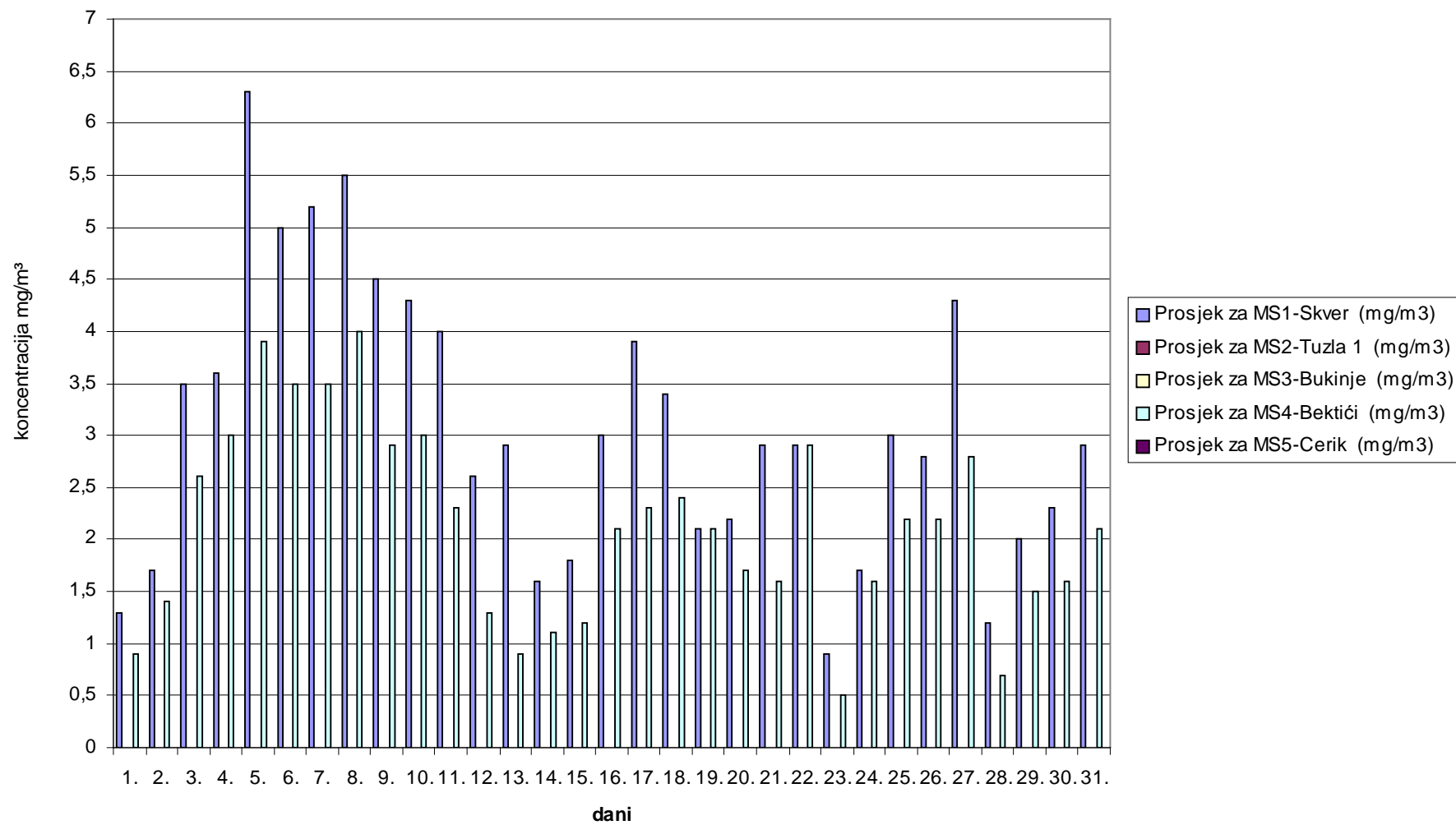
U skladu sa Planom interventnih mjera u slučajevima prekomjernog zagađenja zraka („Službene novine TK“, broj: 9/05), Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice proglasilo je epizodu pripravnosti 07.01.2008.godine koja je trajala sve do 11.01.2008.godine kada je proglašen prestanak epizode pripravnosti.

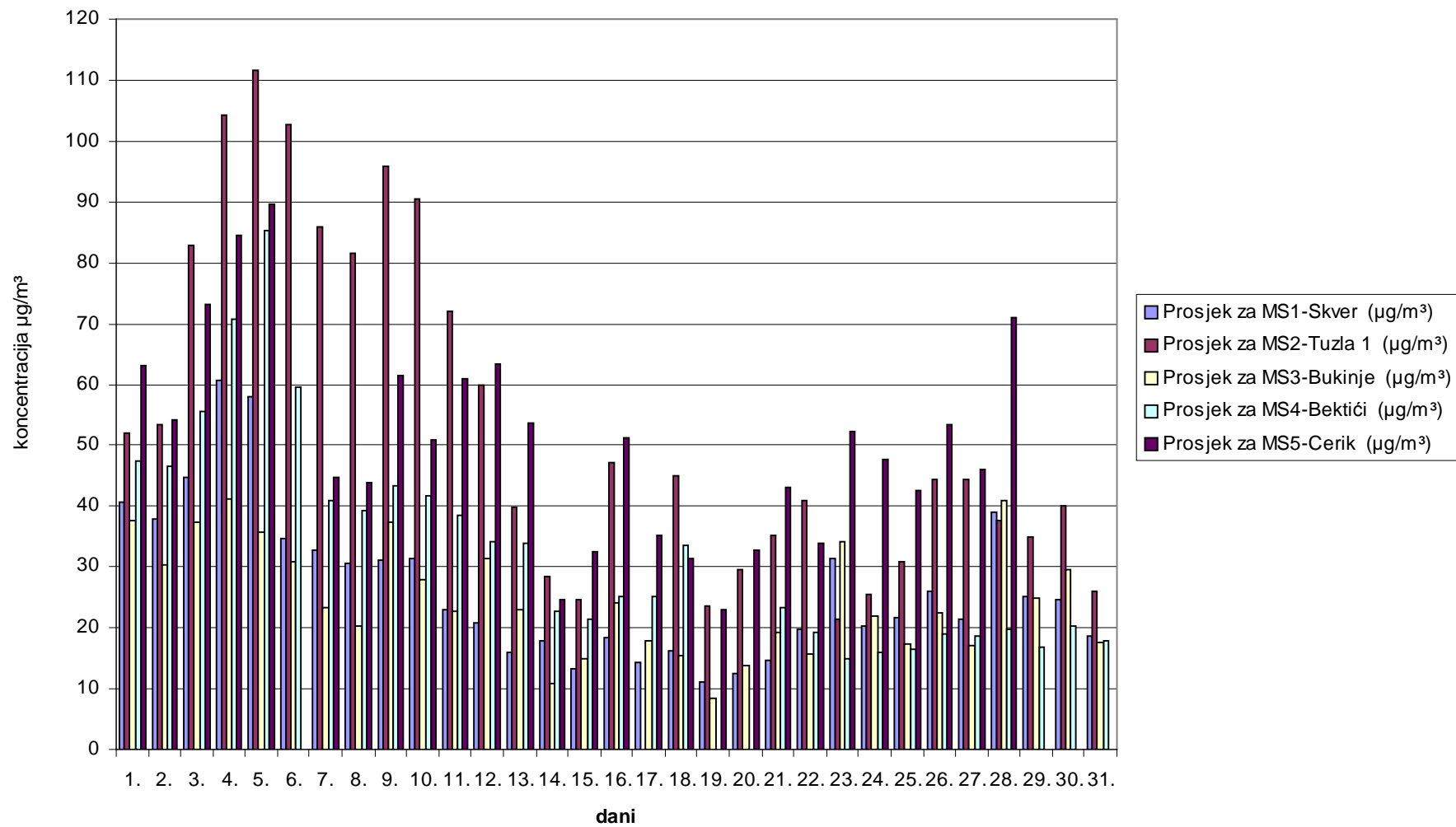
Slika 1. Grafički prikaz prosječnih dnevnih vrijednosti sumpordioksida (SO₂) za mjesec januar/siječanj 2008. godine

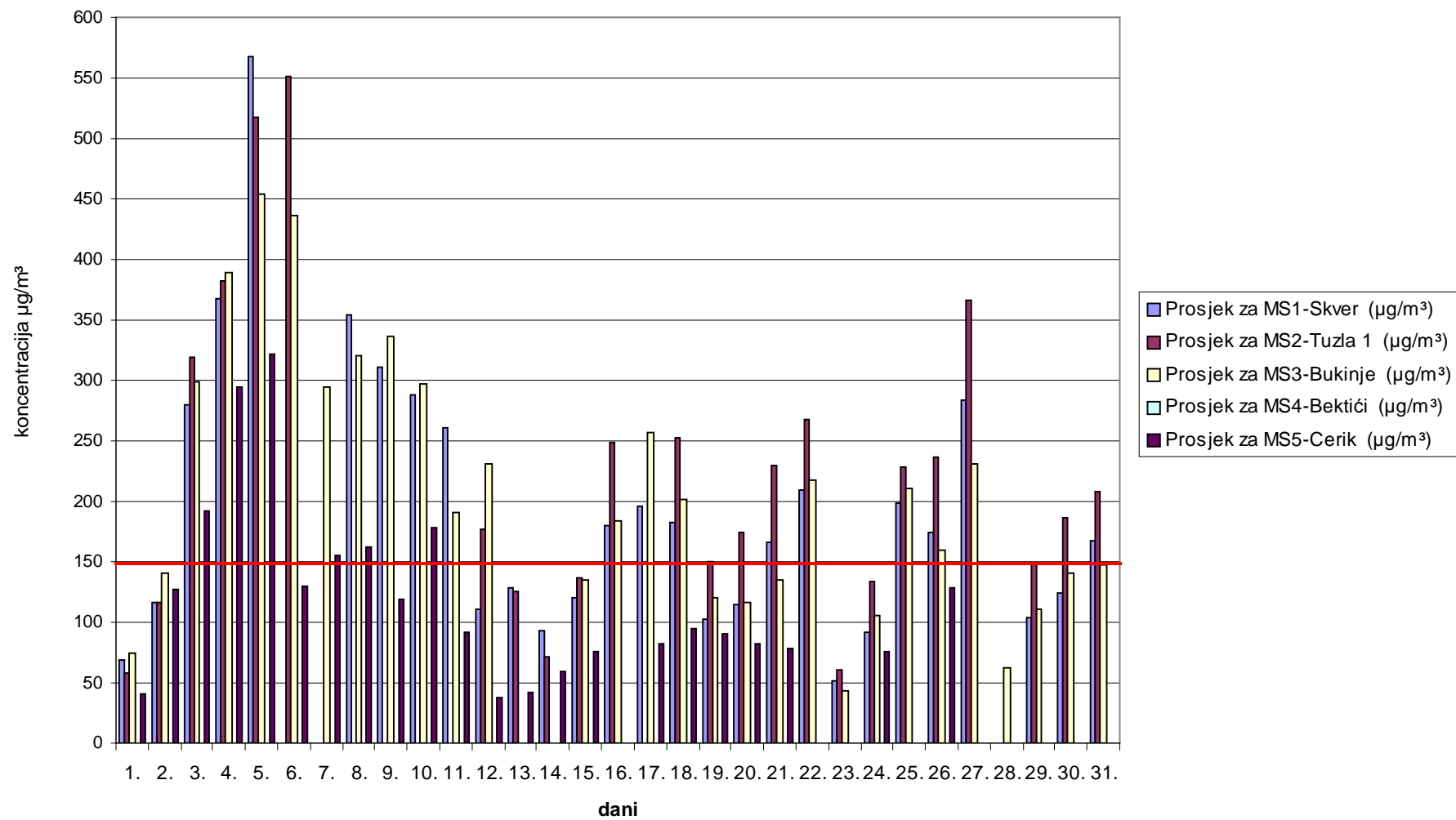
Slika 2. Grafički prikaz prosječnih dnevnih vrijednosti azotdioksida (NO₂) za mjesec januar/siječanj 2008. godine

Slika 3. Grafički prikaz prosječnih dnevnih vrijednosti ugljenmonoksida (CO) za mjesec januar/siječanj 2008. godine

Slika 4. Grafički prikaz prosječnih dnevnih vrijednosti ozona (O_3) za mjesec januar/siječanj 2008. godine

Slika 5. Grafički prikaz prosječnih dnevnih vrijednosti prašine (PM_{2,5}) za mjesec januar/siječanj 2008. godine